

BIBLICKÉ ÚKOLY

R O Č E N K A 1 9 6 0

Ústřední rada církve adventistů s. d.
P r a h a 1 2 , L o n d ý n s k á 3 0

BIBLICKÉ ÚKOLY

1960

I. čtvrtletí

NAUČENÍ Z EPIŠTOLY
K ŘÍMANŮM

1. úkol — dne 2. ledna 1960

Z. s. 16.10

BOŽÍ SPRAVEDLNOST A HŘÍCH ČLOVĚKA

Zlatý verš: Řím. 1, 16.

1. Jak se představuje apoštol Pavel? Řím 1, 1.
Apoštol zde uvádí své římské jméno, které mu pravděpodobně bylo dáno hned při narození v Tarsu, jelikož se narodil jako římský občan. Pak poznamenává, že je „služebníkem“ neboli „otrokem“ Ježíše Krista. Od otroků se vyžadovala neomezená poslušnost. Pavel tímto výrazem chce vyjádřit svou neomezenou poslušnost Ježíši Kristu.

2. Co praví Pavel o pozadí evangelia? v. 2.
Pavel proto nemá nové evangelium, vždyť bylo zaslíbeno „zdávna“. Je vkořeněno ve Starém zákoně.

3. Koho zjevuje evangelium? v. 3. 4.
Když u Kristova hrobu zazněl hlas mocného anděla: „Otec tě volá“, vyšel Spasitel z hrobu. Vždyť v něm byl život. Nyní se potvrdila jeho slova: „Dávám život svůj, abych jej zase vzal... Mám moc položit jej, mám moc jej zase vzít.“ Jméno „Ježíš“ se vztahuje na Spasitelovo lidství; jméno „Kristus“ mluví o něm zjevně jako o Pomazaném. On je také Syn Boží, narozen z ženy.

4. Co se zde mluví o účelu evangelia? v. 5. 6.
„Spasení nezískáváme poslušností, neboť spasení

je svobodným darem Božím. Poslušnost je však ovocem víry.“ EGW

SBOR V ŘÍMĚ

5. Jaký zájem má Pavel o křesťany v Římě a co o nich praví? v. 7—10.
6. Proč chtěl Pavel navštívit Řím? Kterých výroků používá o lidech, jimž musí kázat? v. 11 až 15.

OBSAH PAVLOVA DOPISU

7. Která slova vystihují obsah Pavlova listu k Římanům? v. 16.

Svým dopisem apoštol ukazuje, že je velmi hrdý na evangelium Ježíše Krista. Pavel ví, že se někteří za evangelium styděli. On však si pokládá za velikou přednost zvěstovat Krista v hlavním městě světové říše.

8. Kterou podivuhodnou skutečnost zjevuje evangelium? v. 17.

HŘÍŠNÍCI BEZ VÝMLUVY

9. Která Boží vlastnost se zjevuje proti nepravosti? v. 18.
10. Proč jsou přestupníci bez výmluvy? v. 19. 20. Kristus usiloval o odstranění všeho, co zatemňovalo pravdu. Naučení, která bral z přírody i z bible, podával v novém světle.

VELKÉ NÁSLEDKY ODPADNUTÍ

11. Co bylo příčinou odpadnutí od Boha a jaké toho byly následky? v. 21. 22.

12. Co uctívali lidé, když se odvrátili od svého Stvořitele? v. 23—25.

Povýšení přírody na místo Boha, uctívání stvoření místo Stvořitele, to vždy vedlo k nepravosti.

13. Do jaké míry opustil Bůh tyto lidi? v. 26 až 28.

14. Jaké bylo jejich odpadnutí? v. 29—32.

2. úkol — dne 9. ledna 1960

Z. s. 16.18

SPRAVEDLIVÝ SOUD BOŽÍ

Zlatý verš: Řím. 3, 20.

1. Před jakým nebezpečím varuje Pán Bůh člověka? Řím. 2, 1—3.

2. Na které Boží vlastnosti poukazuje apoštol? v. 4.

Ujištění o Boží lásce pudí hříšníka, aby se navrátil k Bohu. Dobrota Boží ho vede ku pokání. Zlatý řetěz božské lásky, milosrdenství a soucitu obepíná každou bloudící duši. Pán praví: „Milováním věčným miluji tě, pročez ustavičně činím tobě milosrdenství.“

3. Jak je pojmenován den Božího soudu? v. 5.

ZÁSADY SOUDU BOŽÍHO

4. Které skutky člověka jsou rozhodující na soudu Božím? v. 2—10.

Každodenní skutky člověka jsou projevem jeho charakteru. Ony tvoří obraz o jeho duši a mohou hromadit Boží hněv ke dni soudu. Spravedlivý člověk se vyznačuje trpělivým konáním svých každodenních povinností, činěním dobra, které je ovocem ospravedlnění a denního posvěcení. Jeho celý život směřuje k věčnému království, které je zde vystiženo slovem: „Slávy a cti a nesmrtelnosti hledají.“

5. Kterým výrokem je vystižena Boží nestrannost na soudu? Na kterých dvou třídách znázorňuje Pavel Boží nestrannost? v. 11—13.

Všichni, kdož vyvyšují vlastní mínění nad boží zjevení a mění tím jasný význam Písma, aby odpovídalo jejich vlastním představám, berou na sebe velkou odpovědnost. Psané slovo, zákon Boží, budou měřit charakter každého člověka. Jací budeme nalezeni my?

6. Co praví Pavel o všeobecné platnosti zákona Božího? v. 14—16.

VZTAH STARÉHO IZRAELE K BOHU A K ZÁKONU

7. Na co spoléhali a s čím počítali tehdejší představitelé zákona? v. 17—20.

Židé tvrdili, že mají zvláštní vztah k Bohu, ale místo aby se tento jejich poměr vyznačoval pokornou závislostí a oddanou poslušností, projevovali domýšlivost a pohrdali ostatními národy.

O lidech Písma neznalých prohlašovali: „Zlořečení jsou!“ Byla to naprosto převrácená chlouba, neboť Pán pravil skrze proroka Jeremiáše: „V tomť nechť se chlubí, kdo se chlubí, že rozumí a zná mne, že já jsem Hospodin, kterýž činím milosrdenství, soud a spravedlnost na zemi!“ (Jer. 9, 24.)

8. Kterými otázkami zasahuje Pavel tehdejší zastánce zákona? Jakým vlivem působili na pohany? v. 21—24.

9. Za jakých okolností měla obřízka smysl? v. 25—27.

Obřízka byla zvláštním znamením smlouvy a proto vyznamenáním. Židé byli na ni pyšní. Apoštol zdůrazňuje, že obřízka bez zachování zákona nemá ceny a že pravé obřezání a pravé židovství jsou záležitostmi srdce a nikoli pouze těla.

10. Kdo je pravým Izraelitou v očích Božích? v. 28. 29.

„Pavel toužil přinést evangelium jak svým židovským bratřím, tak i pohanům. Proto se snažil, pokud se to shodovalo s vírou, odstranit všechny příčiny nedorozumění. Jelikož znal židovské předsudky, věřil a učil, že jak obřízka tak i neobřízka nejsou ničím. Pouze evangelium Kristovo je vším.“ EGW.

11. Jaký následek má nevěra Židů? Řím. 3, 1 až 9.

Přednost Židů je znázorněna obřízkou. Apoštol zde poukazuje na 2. kap. 25, kde praví, „že obřezání zajisté prospěje“, neboli „je užitečná věc“. Nyní začíná tuto myšlenku vysvětlovat. Židům

byly dány mnohé přednosti, „veliké všemi způsoby“. Z četných požehnání a předností jmenuje Pavel zejména tu, „že jest jim svěřen zákon Boží“. Tento výrok zahrnuje celý Starý zákon. Mít Boží zjevení a předávat je světu, bylo zajisté velikou ctí.

12. Jak dalece se rozšířil hřích člověka? v. 10 až 12.

13. Jakých názvů používá Pavel, aby ukázal hloubku lidského odcizení od Boha? v. 13 až 18.

Hrdlo, jazyk, rty a ústa místo chválení Boha, šíří zlořečení.

14. Co praví Pavel o nemožnosti ospravedlnění ze skutků zákona? v. 19. 20.

Spravedlnost ze skutků zákona je základem každého falešného náboženského učení. Židé stejně jako pohané potřebují ospravedlnění. Zákon však nemá moci ospravedlňující. On může toliko zjevit ošklivost hříchu v jeho pravých barvách. Ospravedlnění lze dosáhnout jen jedinou cestou.

3. úkol — dne 16. ledna 1960

Z. s. 16.28

OSPRAVEDLNĚNÍ Z VÍRY

Zlatý verš: Řim. 3, 24.

1. Jak se zjevuje spravedlnost Boží? Ř. 3, 21. 22. „Osvědčená zákonem i proroky“; tento výrok zahrnuje celý Starý zákon. Pavel zde mluví o svě-

dectvích všech obřadů, nařízení, zaslíbení a všech zjevení v celém Starém zákoně od Genesis až po Malachiáše. Nesmíme zapomínat, že spravedlnost nám je udělena zcela nezávisle na zákoně, avšak nikoli v rozporu se zákonem. Řím. 3, 31. Podivuhodný dar spravedlnosti Boží lze přijmout jedině osobní vírou v Ježíše Krista. Tato spravedlnost se zjevila v povaze Ježíšově na zemi.

2. Co činí Bůh, když prohlásí člověka za spravedlivého? v. 23. 24.

3. Která Bohem stanovená zásada vylučuje jakoukoli chloubu? v. 25—30.

„Čím blíže přijdeme k Ježíši a čím jasněji poznáváme čistotu jeho charakteru, tím jasněji budeme poznávat ošklivost hříchu a tím méně budeme nakloněni vyvyšovat sebe. Takový člověk nestaví svou dobrotu na odiv.“ EGW.

**4. Jaký je vztah mezi vírou a zákonem? v. 31.
1. Jana 5, 3.**

Skrze znovuzrození je srdce uvedeno v soulad s Bohem a tím i s jeho zákonem.

VZOR SPRAVEDLNOSTI Z VÍRY

5. S kterým mužem spojuje Pavel svůj námět a kterou skutečnost zdůrazňuje? Řím. 4, 1—3.

Mějme stále na zřeteli, že Pavel zde mluví ke křesťanům. Velkým příkladem ospravedlnění z víry ve Starém zákoně je Abrahám. Všimněme si, že spravedlnosti se mu dostalo ještě jako neobřezanému a tehdy se také stal duchovním otcem pohanů. Pak také porozumíme naléhavosti Pavlovy otázky, která ve skutečnosti zní:

„Copak je Abrahám pouze náš tělesný praotec?“ Pavel se proto táže každého křesťana: „Jaký je tvůj poměr k Abrahámovi? Je pouze tvým tělesným praotcem, nebo také duchovním?“

6. Co učiní Bůh, když hříšník projevuje víru?
v. 4—8.

Není to pouze víra v dobrotu Boží, ani důvěra v zaslíbení Boží, nýbrž úplné odevzdání svého srdce i života Bohu.

7. Kdy byla víře Abrahámově přičtena spravedlnost? Pro koho se stal duchovním otcem?
v. 9—12.

Jak Mojžíš (1. Mojž. 15, 6) tak i ap. Jakub (Jak. 2, 23) zdůrazňují, že spravedlnost Abraháмова přichází jako důsledek víry. Abrahám neměl vlastní spravedlnosti; Bůh mu připočetl spravedlnost svou, poněvadž víra tohoto muže sahala až ke kříži Ježíše Krista. Historický záznam o Abrahámově ospravedlnění je v 15. kap. 1. Mojž., kde však není ani zmínky o jeho obřízce. Zpráva o jeho obřezání je v 17. kap., tedy za 14 let po události, kterou popisuje 15. kap. To opět potvrzuje, že Abrahám byl ospravedlněn jedině na základě své osobní víry a tehdy také uzavřel Bůh s ním smlouvu. (1. Mojž. 15, 18.) Jeho víra je tedy důležitým činitelem a činí ho duchovním otcem věřících, bez zřetele na tělesné obřezání. Proto každý věřící může obdržet týž dar, který dostal Abrahám.

8. Jaký je vztah mezi zákonem a zaslíbením?
v. 13.

Mohlo se zdát, že vyplnění zaslíbení nastane až za dlouhou dobu, neboť jeden den u Pána jest jako tisíc let a tisíc let jako jeden den. Také se

mohlo zdát, že bude otálet, avšak v určitém čase „jistotně dojde, aniž bude meškat“. Dar zaslíbený Abrahámovi a semeni jeho zahrnoval nejen zemi Kanaánskou, nýbrž celou zemi vůbec. Apoštol píše: „Nebo ne skrže zákon stalo se zaslíbení Abrahámovi nebo semeni jeho, aby byl dědicem světa, ale skrže spravedlnost víry“. A bible výslovně učí, že zaslíbení učiněná Abrahámovi mají být vyplněna Kristem.

9. Jak odůvodňuje Pavel vztah zákona a milosti? v. 14. 15.

10. Kolik lidí si smí vírou přivlastnit zaslíbení Boží? v. 16. 17.

Výrok „otec všech národů“ je vzat z 1. Mojž. 17, 5. Bůh mu dal toto jméno, neboť předvídal zástupy lidí ze všech národů, kteří budou mít víru, jakou měl Abrahám. Apoštol pak používá opisného názvu Boha: „Kterýž obživuje mrtvé“, a vztahuje to na obživení těla Abraháмова a Sára, aby se pak z Izákovy větve mohl narodit Spasitel. Druhý název zní: „Povolává i těch věcí, jichž není, jako by byly“. Nepochybně jej Pavel vztahuje na křesťany z pohanů, kteří vírou přijali evangelium. V očích Božích však již tehdy existovali.

ABRAHÁMOVA ZKUŠENOST

11. Jakou hodnotu měla Abraháмова víra? v. 18 až 21.

„Víra jest darem každé lidské bytosti. Vzrůstá podle toho, jak se přizpůsobuje slovu Božímu. Chceme-li svou víru posílit, musíme ji častěji přivádět do přímého styku se slovem Božím.“
EGW.

12. Která veliká pravda se zde opakuje? v. 22.

13. Pro koho je tato zkušenost zaznamenána?
v. 23—25.

„Bůh neodpustil vlastnímu Synu, ale vydal jej na smrt pro naše poklesky a opět jej vzkřísil pro naše ospravedlnění. Skrze Krista smíme přinášet své prosby ke trůnu milosti. Skrze něho, ať jsme jakkoli nehodni, smíme přijímat všechna duchovní požehnání. Jdeme k němu, abychom měli život věčný?“ EGW.

4. úkol — dne 23. ledna 1960

Z. s. 16.29

OSPRAVEDLNĚNÍ MÍSTO ODSOUZENÍ A ŽIVOT MÍSTO SMRTI

Zlatý verš: Řím. 5, 8.

1. Jaký vzácný dar obdrží člověk, který přijme Krista? Řím. 5, 1.

Kristus je „Kníže pokoje“ (Iz. 9, 6) a jeho posláním je obnovit mír na zemi i na nebi. Tento mír byl porušen hříchem. Když jsme tedy byli ospravedlněni z víry, máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista. Každý, kdo se zřekne hříchu a své srdce otevře lásce Kristově, stává se účastníkem nebeského pokoje.

2. Které další požehnání obdrží věřící přijetím Krista? v. 2—4.

3. Co nám přináší tato naděje? v. 5.

VRCHOLNÝ PROJEV LÁSKY

4. Co je největším důkazem Boží lásky k nám? v. 6—8.

Kristus přišel v pravý čas. (Gal. 4, 4. Mar. 1, 15.)

5. Jakou jistotu o své lásce dává Bůh svému lidu? v. 9. 10.

Kristova smrt na kříži zajišťuje věřícím ospravedlnění. Ona shlazuje přestoupení minulosti ve chvíli, kdy člověk vírou přijme Krista. Od tohoto okamžiku, praví Pavel, „spasení budeme skrze život jeho“. Ospravedlnění nevyklučuje boj proti hříchu. Život je denní zápas. Věřící také klesá, hřeší. Může však děkovat Bohu, že když upřímně vyznává své hříchy, je mu Kristem zaručena záchrana. Takto je spasen, zachraňován v každém okamžiku, den co den, až konečně spasen navěky, poněvadž svým rostoucím denním posvěcením přijímá zásluhy Kristovy. „Smíření znamená odstranění každé překážky mezi duší a Bohem a hříšník si uvědomuje, co znamená odpouštějící láska Boží.“ EGW.

6. Co je pak příčinou radosti věřícího člověka? v. 11.

„Kristova oběť pro člověka byla dokonalá. Podmínky smíření byly splněny. Dílo, pro které přišel na tento svět, bylo dokonáno.“ EGW.

SMRT PŘEMOŽENA ŽIVOTEM

7. Co přišlo Adamovým hříchem na svět? v. 12.

„Adam nemohl předat svému potomstvu to, co sám neměl. Proto by nebylo pro padlého člověka naděje, kdyby Bůh obětí svého Syna nebyl vydobyl pro člověka nesmrtelnost. Na všechny lidi se rozšířila smrt, poněvadž všichni zhřešili. Kristus však přinesl život a nesmrtelnost skrze evangelium.“ EGW.

8. Jaký je vztah mezi hříchem a zákonem? v. 13. 14.

Výrok „až do zákona“ znamená období mezi Adamem a Mojžíšem. Zásady zákona byly známy, avšak Desatero nebylo ještě napsáno a zveřejněno jako právní dokument. Období mezi Adamem a Mojžíšem bylo proto bez psaného uspořádaného zákona. Apoštol pokračuje a praví: „Hřích se nepočítá, dokud není zákona.“ „Nezhřešili ku podobenství přestoupení Adama, tj. týmž způsobem, jako Adam přestoupil příkaz. Adam zhřešil proti příkazu, který mu byl osobně dán. Jeho potomkové až do Sinaje nezhřešili stejným hříchem. Adam porušil jasné, osobně mu předané přikázání, jeho dítky však přestupovaly zásady, určované jejich svědomím. Přestupovali tedy všichni zákon, vepsaný do jejich srdcí.

9. Kdo zprostředkoval lidstvu Boží milost a s jakými výsledky? v. 15—17.

10. Jaké vysvětlení z verše dvanáctého podává apoštol dále? v. 18. 19.

ROZHOJNĚNÍ MILOSTI

11. Kterými slovy vyjadřuje apoštol vítězství milosti? v. 20. 21.

Apoštol zde dovozuje, že zákon byl vydán na Sinaji, aby lidé mohli poznat hřích a jeho zhoubnost. Zákon nebyl vydán, aby zabránil odpadnutí od Boha, neboť k tomu již došlo. On pouze ukazuje povahu hříchu. Rovněž nebyl vydán, aby chránil před hříchem, neboť to není v jeho moci. Nedává sílu ku přemáhání hříchu, nedává ani duchovní život. Byl dán proto, aby hřích jasněji vynikl.

12. Jaký závěr předkládá apoštol věřícím? Řím. 6, 1. 2.

Šestá kapitola je pokračováním líčení ovoce ospravedlnění. Pavel se táže, zda důsledek ospravedlnění připouští dobrovolné hřešení, aby se tím více mohla rozhojnit milost. Pak se vši rozhodností tvrdí pravý opak. Máme setrvávat ve hříchu my, jimž se dostalo ospravedlnění a kteří mají pokoj s Bohem? (5, 1.)

13. Co nám předkládá tato kapitola o smrti a vzkříšení? v. 3—7.

Křest je obrazem odumření hříchu. Kdo učinil tuto zkušenost, povstává s Kristem k novému životu. Kristus byl vzkříšen Otcovou slávou, abychom my mohli chodit novým životem.

14. Když jsme odumřeli hříchu, pro koho tedy máme žít? v. 6—11.

Smysl Pavlova výroku je, že jako Kristovo vzkříšení následovalo po ukřižování, tak u křesťana po ospravedlnění bude následovat rozmáhající se

posvěcení. Slova „živi budeme“ se nevztahují především na doslovné vzkříšení při druhém příchodu, nýbrž na nový život, o němž je řeč ve verši druhém a čtvrtém.

5. úkol — dne 30. ledna 1960

Z. s. 16.50

JEŽÍŠ KRISTUS JEDINÝ VYKUPITEL Z HŘÍCHU

Zlatý verš: Řím. 6, 22.

1. Komu nemá být dovoleno panovat v našem těle? Komu se má věřící cele odevzdat? Řím. 6, 12. 13.

Nízké pudy mají své sídlo v těle, skrze něž také působí. Slova „tělo“ nebo „tělesný“ nebo „vášně těla“ znamenají nízkou povahu. Tělo samo o sobě nemůže jednat proti vůli Boží. Písmo nám prikazuje křížovat tělo s jeho vášněmi. Jak to máme činit? Máme působit tělu bolest? Ne, ale umrtvovat hřích. Zlé myšlenky mají být zapuzeny. Každá myšlenka má být uvedena v poddanství Kristu. Kristus musí zaujmout naše srdce. Naše tělo je jeho vlastnictvím, protože nás vykoupil.

2. Jaké zaslíbení je dáno věřícímu? v. 14.

Tento verš dává vzácné zaslíbení, že hřichu nebude dovoleno, aby nad námi panoval. Díky víře ve smírcí oběť na kříži a ukřížování věřícího

s Kristem, trest požadovaný zákonem byl zaplacen. Proto věřící nepodléhají zákonu odsouzení a trestu. Právě naopak, věřící se nyní nachází pod milostí, to znamená, že je předmětem Boží milosti a lásky, jež uděluje jeho dítěti duchovní sílu ku přemáhání hříchu a vítěznému životu.

3. Jaký účinek má vlastní volba na povahu člověka? v. 15. 16.

Pokračovat v hříšné bezuzdnosti po přijetí odpuštějící a proměňující milosti Boží, znamená popření vlastního účelu milosti.

ZMĚNA V NAZÍRÁNÍ

4. V čem shledává apoštol důvod k vděčnosti? v. 17. 18.

„Kristus učil o spravedlnosti, kde srdce i život se podřídí zjevené vůli Boží. Hříšníci mohou být ospravedlněni jedině u víře v Boha a v živém spojení s ním. Pravá zbožnost zušlechťuje myšlení i celý život. Vnější formy náboženství souhlasí pak s vnitřní čistotou křesťana.“ EGW.

5. Jak dále popisuje Pavel osvobození, kterého se dostalo věřícímu? v. 19—22.

6. Který nápadný rozdíl v odměnách uvádí verš 23?

Odplata, toť mzda za práci. Hřích dává plnou odplatu, věčnou smrt. Vrchol požehnání, který plyne ze spasení, je život věčný skrze Ježíše Krista Pána našeho.

7. Jakého přirovnání používá apoštol, když mluví k římským křesťanům o zákoně? Řím. 7, 1—3.

Je chybné tvrzení, že Pavel zde mluví o obrazné smrti. Nejde o podobenství, nýbrž o znázornění. Apoštol praví, že člověk je vázán zákonem, dokud nezasáhne smrt.

8. Jaký závěr činí Pavel z tohoto znázornění? v. 4. 5.

„Skrze tělo Kristovo“, to jest skrze oběť Kristovu. (Viz Ef. 2, 15. Kol. 1, 22. 1. Petra 2, 24.) Věřící je pokřtěn v tuto smrt (Řím. 6, 4) a stává se účastníkem Kristovy smrti, jak o tom pojednává 6. kapitola. Věřící smí pokládat své staré já za umrtvené vůči těm věcem, kterými byl dříve vázán.

„Abychom ovoce nesli.“ Symbolika této kapitoly se velmi podobá obrazům kapitoly 6. „Starý člověk“ je manžel první. Ukřižování „starého člověka“ (6, 6) je smrt manžela. Vzkříšení k novému životu (6, 5. 11) je vstup do nového manželství. Konečný výsledek je přinášení ovoce Bohu. Jsou to plody obnoveného života. (6, 22.)

ZÁVĚRY TÝKAJÍCÍ SE ZÁKONA

9. Jaký je apoštolův závěr týkající se zákona? Řím, 7, 6—8.

10. Jak hodnotí Pavel zákon? v. 9—12.

Kdo navázal spojení s Kristem, je šťasten, neboť nepropadl odsouzení. Shledává, že zákon je mu

životem, který přináší duchovní ovoce svatého života v moci Ducha svatého. Zákon je dosud svatý, spravedlivý a dobrý.

11. Co praví Pavel o sporu tělesné přirozenosti a svatého zákona? v. 13—16.

Nám není možno uniknout vlastní silou prohlubni hříchu, do níž jsme upadli. Naše myšlení jsou zlá a my se nemůžeme změnit. „Kdo toho dokáže, aby čistý z nečistého posel?“ „Tělesné myšlení je nepřitelem Božím, neboť není podřízeno Bohu.“ Aby se člověk změnil, aby se obrátil od hříchu k svatosti, musí v srdci působit nejprve určitá moc. Touto mocí je Kristus. Jedině jeho milost je s to znovu obživit mrtvé duševní síly a vést je k Bohu, k dokonalé svatosti.

12. K jakému boji dochází často v životě křesťana? v. 17—20.

Obrácený člověk i přes své duchovní poklesky vyznává, že zákon je dobrý a duchovní. Nepatří k těm, kteří zákon nenávidí. Křesťanův boj se nevede mezi zákonem a jím samým, nýbrž mezi ním a hříchem, který zákon odsuzuje. Svědomí křesťana souhlasí s tímto svěděním a vyvyšuje požadavky zákona. Jen obrácený člověk má takový poměr k zákonu.

13. Čeho si byl Pavel plně vědom přes to, že má na zřeteli slabou lidskou povahu? v. 21 až 23.

14. U koho Pavel hledal vysvobození? v. 24. 25.

6. úkol — dne 6. února 1960

Z. s. 17.03

CHOZENÍ S KRISTEM

Zlatý verš: Řím. 8, 1.

1. Kterými slovy je zde popsána zásada nového života? Řím. 8, 1. 2.

Zde je onen neviditelný činitel, který je v pozadí jednání obráceného člověka: Duch svatý. „Zákon Ducha života“ je výrok, který znamená jednající sílu Ducha svatého, jehož výsledkem je duchovní a věčný život. Srovnej 1. J. 5, 12. Je to táž moc, kterou Pavel v sedmé kapitole nazývá „zákon mysli“ a „vnitřní člověk“. (7, 23, 22.) V obou případech je míněna vnitřní zásada. Hřích jako převládající moc je zlomen a konečný výsledek boje proti hříchu bude vítězný.

2. Jak lze dosáhnout spravedlnosti? v. 3—5.

„Satan doufal, že Boží nelibost ke všemu zlému způsobí věčné rozdělení nebe se zemí. Tato jeho naděje se však nesplnila, neboť nyní bylo zjevné, že skrze Ježíše Krista bylo znovu dosaženo spojení mezi Bohem a člověkem.“

„Kristus je žebříkem, který viděl Jákob; dolní jeho konec sahá až na zem a horní až k nebesům. Kristus k nám přichází všude. Vzal na sebe naši povahu a zvítězil, abychom my mohli zvítězit skrze jeho povahu. Byl v „podobnosti těla hříchu“ (Řím 8, 3), avšak žil životem bez-

hříšným. Svým božstvím přebývá v nebesích, svým lidstvím se přibližuje k nám.“ EGW.

3. Proč neznovuzrozená bytost nemůže žít ve shodě s Bohem? v. 6—8.

„Musíme vybojovat veliká vítězství. Neučiníme-li tak, ztratíme nebe. I to tělesné srdce musí být ukřižováno, neboť tíhne ke zlému, jehož konec je věčná smrt. Jedině životodárný vliv evangelia může duši účinně pomoci.“ EGW.

**DOKONALÍ SKRZE DUCHA
PŘEBÝVAJÍCÍHO V NÁS**

4. Jaké srovnání používá Pavel mezi starým způsobem života a novým životem v Kristu? v. 9. 10.

Pavel praví římským křesťanům, že jsou již znovuzrození a nejsou ovládáni tělesnými žádostmi. Věří, že Duch Boží v nich přebývá.

5. Co je praveno o životodárné moci Ducha? v. 11.

V první části 11. verše máme nejdelší pojmenování Ducha svatého, vyskytující se v Písmu: „Duch toho, kterýž vzkřísil Ježíše z mrtvých.“ Zde také máme ukázány tři božské osoby. Tento verš nám praví, že poslední nepřítel, smrt, bude zahlazen. Viz 1. Kor. 15, 51—56.

- 6. Které protichůdné životní cesty vystihují další verše? v. 12. 13.**

Buď musí zemřít naše hříchy, nebo my. Jestliže jim dovolíme žít, zemřeme. Budou-li hříchy usmrceny, pak my budeme zachráněni. Žádný člověk nemůže být zachráněn ve svých hříších.

KŘESTANOVŮ DĚDICTVÍ

- 7. Kteří lidé jsou označeni syny Božími? v. 14. 15.**

„Zákon zjevuje člověku jeho hříchy, ale nemá pro něj léku. Zatím co přislubuje život poslušnému, vynáší výrok smrti nad přestupníkem. Jedině evangelium Kristovo může osvobodit člověka od kletby hříchu. Člověk musí projevit lítost před Bohem, jehož zákon byl přestoupen. Takto obdrží odpuštění minulých hříchů. Je dítětem Božím, neboť přijal ducha synovství, v němž volá Abba, Otče!“ EGW.

- 8. Které zkušenosti sdílí děti Boží s Kristem? v. 16. 17.**

- 9. K čemu přirovnává apoštol utrpení? v. 18; Zjev. 21, 3—7.**

- 10. Na co očekává veškeré stvoření? Řím. 8, 19 až 23.**

Stvoření očekává na zjevení synů Božích a s nimi vyhlídí konečné vysvobození.

JISTOTA NAŠÍ NADĚJE

11. Jaké stanovisko má křesťan zaujmout v době čekání na vykoupení? v. 24. 25; Zjev. 14, 12.

Okolnosti budou vyžadovat trpělivost se strany věřících a stále radostné očekávání splnění Božích zaslíbení.

12. Jakou pomoc opatřil Bůh pro své děti? Řím, 8, 26. 27.

Musíme se modlit nejen ve jménu Kristovu, ale pod vlivem Ducha svatého. To nám vysvětluje slova, že „Duch prosí za nás lkáními nevypravitelnými“. Takové modlitby vyslyší Bůh se zalíbením. Když se modlíme ve vší vážnosti a upřímnosti ve jménu Kristově, pak je z Boží strany záruka, že naši prosbu vyslyší a učiní mnohem hojněji, než my prosíme aneb rozumíme. (Ef. 3, 20.)

13. Jaké ujištění je dáno lidu Božímu pro doby protivenství? v. 28—32.

Toto je jediný verš k Římanům, který mluví o naší lásce k Bohu. Zkoušky života nezničí věřícího, ale stanou se mu pobídkou k dosažení cíle.

14. V kom je zajištěno vítězství? v. 33—39.

„Pán Ježíš pozvedá každou duši, která se k němu utíká o záchranu. Ani člověk, ani padlí andělé nemohou takovým duším uškodit.“ EGW.

7. úkol — dne 13. února 1960

Z. s. 17.15

BOŽÍ SPRÁVEDLIVÉ JEDNÁNÍ SE ŽIDY I POHANY

Zlatý verš: Řím. 9, 15.

KDO JSOU IZRAELITÉ?

1. Jaký vážný zájem projevila Pavel o blaho Izraele? Řím. 9, 1—3.

Pavel si byl plně vědom nepřátelství svého lidu. Chodili za ním z místa na místo, snažili se přerušit a zmařit jeho práci, ba dokonce usilovali o jeho život. Přesto je miloval z celého srdce. Jeho Mistr plakal nad Jeruzalémem, Pavel plakal nad svými spolubratřími. Apoštol chce říci, „kdybych se mohl obětovat pro záchranu svého lidu, ochotně bych tak učinil, ale vím, že to není možné.“

2. Které přednosti Židů Pavel vypočítává? v. 4. 5.
3. Čím dovozuje apoštol stálost Božího úmyslu? v. 6. 7a.

Pavel chce říci, že ne všichni, kteří pocházejí z Izraele, náleží k Izraeli v plném duchovním významu toho jména. Cílem jeho tvrzení je vysvětlit, že Slovo Boží nezklamalo. Splnění Boží-

ho zaslíbení se vztahuje pouze na ty, kdo splní podmínky smlouvy. Pro tyto věrné a poslušné ostatky slovo Boží nezklame.

PRAVÉ SEMENO

4. Z které větve pocházejí praví potomci? v. 7b, 8. 9.

Tehdejší vykladači zákona nesprávně vykládali trvalou přízeň Boží k Izraeli. Jer. 31, 35—37. Židé se domnívali, že pro svůj přirozený původ, odvozený od Abrahama, mají nárok na tato zaslíbení. Přehlíželi však cele, že Bůh mluvil o určitých okolnostech, za nichž se tato zaslíbení měla splnit. On pravil: „Dám zákon svůj do nitra jejich a na srdcích jejich napíše jej, i budu Bohem jejich a oni budou mým lidem... a milostiv zajisté budu nepravosti jejich a na hříchy jejich nevzpomenu více.“ Jer. 31, 33. 34.

5. Kterými dalšími příklady znázorňuje Pavel Boží postup, aby ukázal, že všechno bylo ve shodě se zaslíbením? v. 10. 11. .

K vyvolení Jákoba došlo ještě před narozením obou bratří, což úplně vylučuje požadavky rodové nebo přirozené zásluhy. Nic se tu neděje podle rozmaru. V otázce spasení není nic založeno na záslužných činech. Patriarchální posloupnost neurčovala zásluhy. Vše záleželo na Boží volbě, neboť on vidí konec hned na začátku. Izmael i Izák museli projevit osobní víru ke spasení. Týž požadavek se vztahuje na jejich potomky.

**6. Jaký poměr měl být mezi oběma bratřími?
Kterými lidskými výroky je popsáno Boží
stanovisko? v. 12. 13.**

Boží předpověď, že „větší bude sloužit menšímu“, se nesplnila v případech Jákoba a Ezaua, ale v pozdější historii jejich potomků.

„*Jákoba jsem miloval.*“ Tento výrok nevysvětluje důvod, proč Bůh vyvolil Jákoba a zavrhl Ezaua. Popisuje spíše historii dvou synů a dvou národů, které z nich vzešly, Izraele a Edoma. Svědčí o tom Mal. 1, 2. 3.

BOŽÍ SVRCHOVANOST A SHOVIČOVOST

7. Jak je zdůrazněna Boží milost? v. 14—16.

Bůh je svrchovaný v projevech své moci. Ačkoliv Bůh má naprostou svobodu v udílení své přízně, nesmí nás to vést k myšlence o Boží nespravedlnosti, neboť on všechno činí v nekonečné moudrosti. Apoštol uvádí zkušenost Izraele, když se prohřešili ohavným modlářstvím při zlatém teletu na poušti. I po tak hrozném porušení věrnosti jim Bůh prokázal milosrdenství. Kdyby zde nebylo Boží milosti, nemohlo by být ani dalších projevů jeho požehnání. Bůh vyvoluje svobodně a nezávisle; také člověk je svobodný a nezávislý v projevech své víry. Tomu, kdo věří, dává Písmo jistotu Boží milosti.

**8. Co je zjeveno v Božím jednání s faraónem?
v. 17. 18.**

Faraónova zkušenost je příkladem toho, co se přihodilo Židům. Faraón vytrvale zatvrzoval

své srdce a postavil se proti Božím plánům. Bůh mu dovolil vládnout dále a uskutečnil svůj plán pro vysvobození Izraele bez zřetele na osobu faraónovu. V této zkušenosti je patrná jak Boží svrchovanost, tak i jeho spravedlnost. Verš 18 zdůrazňuje Boží vůli. Faraón netoužil po Boží milosti; odporoval jeho vůli. Židé v tvrdosti svého srdce dokonce ukřižovali Pána slávy. V případě faraóna i Židů záleželo Boží dílo zatvrzení jejich srdcí v tom, že je ponechal na cestě odporu, kterou nastoupili. Apoštol zde cituje dvě významná jména: Mojžíše (v. 15) a faraóna (v. 17) jako dva odpůrce. V jednání s těmito dvěma muži se zjevuje božská milost i svrchovanost.

- 9. Které další znázornění používá Pavel, aby zdůraznil Boží svrchovanost? Jak zjevil Bůh bohatství své slávy? v. 19—23.**

BOŽÍ PLÁN ZAHRNUJE ŽIDY I POHANY

- 10. Čím dovozuje Pavel, že pohané jsou pojeti do Božího plánu milosti? v. 24—26. Oz. 1, 10; 2, 23.**

- 11. Co pravil Izaiáš o ostatcích? v. 27—29.**
„Neboť Pán dokonale a rychle provede své slovo na zemi.“ (Žilka.) V tomto smyslu mluví i jiné překlady. K čemu Pán přiloží ruku, to také dokončí, dříve než se nadějeme.

- 12. K jakému závěru přichází Pavel? v. 30. 31.**
„I když je zákon svatý, přece jej Židé nemohli zachovávat vlastní mocí. Učedníci Kristovi mu-

**6. Jaký poměr měl být mezi oběma bratřími?
Kterými lidskými výroky je popsáno Boží
stanovisko? v. 12. 13.**

Boží předpověď, že „větší bude sloužit menšímu“, se nesplnila v případech Jákoba a Ezaua, ale v pozdější historii jejich potomků.

„*Jákoba jsem miloval.*“ Tento výrok nevysvětluje důvod, proč Bůh vyvolil Jákoba a zavrhl Ezaua. Popisuje spíše historii dvou synů a dvou národů, které z nich vzešly, Izraele a Edoma. Svědčí o tom Mal. 1, 2. 3.

BOŽÍ SVRCHOVANOST A SHOVIČAVOST

7. Jak je zdůrazněna Boží milost? v. 14—16.

Bůh je svrchovaný v projevech své moci. Ačkoliv Bůh má naprostou svobodu v udílení své přízně, nesmí nás to vést k myšlence o Boží nespravedlnosti, neboť on všechno činí v nekonečné moudrosti. Apoštol uvádí zkušenost Izraele, když se prohřešili ohavným modlářstvím při zlatém teletí na poušti. I po tak hrozném porušení věrnosti jim Bůh prokázal milosrdenství. Kdyby zde nebylo Boží milosti, nemohlo by být ani dalších projevů jeho požehnání. Bůh vyvoluje svobodně a nezávisle; také člověk je svobodný a nezávislý v projevech své víry. Tomu, kdo věří, dává Písmo jistotu Boží milosti.

**8. Co je zjeveno v Božím jednání s faraónem?
v. 17. 18.**

Faraónova zkušenost je příkladem toho, co se přihodilo Židům. Faraón vytrvale zatvrzoval

své srdce a postavil se proti Božím plánům. Bůh mu dovolil vládnout dále a uskutečnil svůj plán pro vysvobození Izraele bez zřetele na osobu faraónovu. V této zkušenosti je patrná jak Boží svrchovanost, tak i jeho spravedlnost. Verš 18 zdůrazňuje Boží vůli. Faraón netoužil po Boží milosti; odporoval jeho vůli. Židé v tvrdosti svého srdce dokonce ukřižovali Pána slávy. V případě faraóna i Židů záleželo Boží dílo zatvrzování jejich srdcí v tom, že je ponechal na cestě odporu, kterou nastoupili. Apoštol zde cituje dvě významná jména: Mojžíše (v. 15) a faraóna (v. 17) jako dva odpůrce. V jednání s těmito dvěma muži se zjevuje božská milost i svrchovanost.

9. Které další znázornění používá Pavel, aby zdůraznil Boží svrchovanost? Jak zjevil Bůh bohatství své slávy? v. 19—23.

BOŽÍ PLÁN ZAHRNÚJE ŽIDY I POHANY

10. Čím dovozuje Pavel, že pohané jsou pojeti do Božího plánu milosti? v. 24—26. Oz. 1, 10; 2, 23.

11. Co pravil Izaiáš o ostatcích? v. 27—29.
„Nebof Pán dokonale a rychle provede své slovo na zemi.“ (Žilka.) V tomto smyslu mluví i jiné překlady. K čemu Pán přiloží ruku, to také dokončí, dříve než se nadějeme.

12. K jakému závěru přichází Pavel? v. 30. 31.
„I když je zákon svatý, přece jej Židé nemohli zachovávat vlastní mocí. Učedníci Kristovi mu-

seli mít jinou spravedlnost nežli farizeové, chtěli-li přijít do království nebeského. Bůh jim ve svém Synu nabídl dokonalou spravedlnost zákona. Kdyby Kristu otevřeli svá srdce a přijali jej, měl v nich přebývat Boží život a jeho láska. Měli být proměněni v jeho obraz.“ EGW.

**13. Co bylo hlavní příčinou selhání Izraele?
v. 32. 33.**

„*Kámen urážky.*“ Příčina urážky nebyla v tom kamenu, nýbrž ve smýšlení těch, jimž se stal příčinou pohoršení. Kristus ukřižovaný byl kamenem urážky pro Židy, ale mocí a moudrostí Boží pro ty, kdo jsou povoláni. (1. Kor. 1, 23. 24.) On je dosud kamenem urážky pro všechny nevěrné a neposlušné, ale vzácný pro každého, kdo věří. (1. Petra 2, 7. 8.)

8. úkol — dne 20. února 1960

Z. s. 17.27

SPRAVEDLNOST Z VÍRY JIŽ VE STARÉM ZÁKONĚ

Zlatý verš: Řím. 10, 4.

**1. Co zvláště leželo apoštolu Pavlovi na srdci?
Řím. 10, 1.**

Nebyla to obyčejná touha, jakou apoštol pocítoval pro svůj lid. Stále prosil Pána, aby působil ve prospěch Izraelských, kteří neuznali Ježíše z Nazareta za předpověděného Mesiáše.

2. Čeho se Židům nedostávalo při jejich horlivosti? v. 2. 3.

„Židé se krajně snažili vlastním přičiněním státi se dokonalými, avšak minuli se cíle. Kristus jim pravil, že ve své vlastní spravedlnosti do království nebeského přijít nemohou. Nyní jim ukázal druh a způsob spravedlnosti, kterou budou mít všichni, kteří přijdou do království nebeského. Celým kázáním na hoře líčil ovoce této spravedlnosti a nyní jednou větou poukazuje na její zdroj a povahu: Buďte dokonalí, jako Otec váš dokonalý jest.“ EGW.

3. Koho vlastně tito lidé neviděli? v. 4.

Kdo usiluje upevnit osobní spravedlnost, zavrhuje spravedlnost Kristovu. Verš 4. učí prostě, že naše spravedlnost musí pocházet od Krista, neboť on je vrcholným bodem, cílem a ztělesněním zákona. Ježíš je svrchovaným vzorem jednání. Jeho spravedlnost přijímáme vírou podle milosti Boží a ne podle zákonických pravidel. Následujeme Abraháмова příkladu.

SPÁSA PRO VŠECHNY, KTERÍ VĚŘÍ

4. Který výrok starozákonního proroka cituje Pavel? v. 5—7.

Mojžíš psal o spravedlnosti odvozené ze zákona. Člověk musí zachovávat zákon bez jediného přestoupení, aby se mu dostalo spravedlnosti. Když Pavel mluví o spravedlnosti odvozené ze zákona, uvádí 5. Mojž. 30, 11—14. Spravedlnost z víry je spojena s Kristem, který sestoupil z nebe, byl vzkříšen z mrtvých a znovu odešel do nebe.

(Řím. 10, 6. 7.) Jak Židé tak i pohané musí věřit těmto základním pravdám o Ježíši, aby mohli přijmout spravedlnost z víry. Vtělený a vzkříšený Ježíš je naše spravedlnost.

5. Co bylo předmětem apoštolova kázání? v. 8 až 11.

„Slovo víry“ — to je poselství, týkající se víry. Tento výrok se vyskytuje v NZ pouze jednou. Slovo, o němž Mojžíš hovoří, že je „velmi blízko, v ústech tvých a v srdci tvém, aby činil to“, je v zásadě „slovo víry“, kázané Pavlem.

6. Kolika lidem je zajištěno spasení? v. 12. 13.

ZÁKLADY VÍRY

7. Které čtyři otázky předkládá Pavel? v. 14. 15. 17.

8. Jak se tehdy lidé zachovali k slyšenému evangeliu? v. 16. 18.

9. Kterou důležitou pravdu starý Izrael nepochopil? v. 19—21.

VYVOLENÍ MILOSTÍ

10. K jakému závěru přichází apoštol z vlastní zkušenosti? Řím. 11, 1. 2a.

Přes zklamání tehdejšího Izraele jako národa, byl značný pozůstatek těch, kteří přijali podmínky spasení. V době narození Spasitele zde byli věrní mužové a ženy, kteří s radostí přijali poselství Jana Křtitele a začali znovu studovat proroctví týkající se Mesiáše. Tito věrní Židé, uznávající Ježíše z Nazaréta za toužebně očeká-

vaného Mesiáše, tvořili prvotní jádro křesťanské církve.

11. Kterou zkušenost uvádí Pavel, aby podepřel svůj závěr? v. 2—4.
12. Jaký je výsledek apoštolova tvrzení? v. 5. 6.
13. Který starozákonní citát je zde použit na vysvětlení odpadnutí Izraele? v. 7. 8.

„Ostatkové“ nebo „vyvolení“ byli přijati Bohem. Pán může vyvolit k věčné spáse ty, kteří projevují víru v Beránka Božího. „Zaslepené oči a duch zkormoucení“ ukazuje stav, do něhož se člověk dostává vytrvalým chozením po vlastních cestách a pohrdáním kárání Všemohoucího.

14. Který výrok Davidův použil Pavel v této kapitole? v. 9. 10.

Pavel zde cituje poněkud volně Žalm 69, 22 a ukazuje Boží nelibost nad tehdejšími nevěřícími Židy.

9. úkol — dne 27. února 1960

Z. s. 17.38

BOŽÍ SVRCHOVANOST A DOBROTA

Zlatý verš: Řím. 11, 33.

1. Co praví Pavel o duchovním vztahu mezi Židy a pohany? Řím. 11, 11. 12.
- Klopýtli a padli, ale to jim neznemožnilo opětné povstání. „Zavržení jich“ (v. 15) se vztahuje na

vyloučení národa z jeho dřívějších výhod a předností. Jednotlivci jak z Židů, tak i pohanů se mohou stát dědici věčného spasení, dítkami Božími, skrze víru v Ježíše Krista.

2. Která skutečnost přivedila smíření pohanů?
v. 13—15.

„Izrael jako národ ztratil spojení s Bohem následkem nevěry a zavržením nabízené milosti. Avšak větve, oddělené od kmenu, spojil Bůh s kmenem pravého Izraele, totiž s ostatky, které zůstaly věrné Bohu svých otců.“ EGW.

3. Kterými obrazy znázornil apoštol tento bod?
v. 16—20.

Mluvě o těstu a prvotinách ovoce, apoštol se zmínil o starodávném obyčeji ze 4. Mojž. 15, 19 až 21.

Pohané jsou větvi naroubovanou do původního kmene. Oni se stanou účastníky duchovních předností nikoli vychloubáním se nad Židy, nýbrž pokorným uznáním svého nového postavení. Roub není stromu zdrojem života; je to kmen s kořeny, který dává život. Požehnání spásy, na nichž se pohané podílejí, jsou odvozena. Víra je stálou podmínkou jejich přijetí.

NAPOMENUTÍ POHANŮM

4. Jakou vážnou výstrahu dal Pavel křesťanům z pohanstva? v. 21.

Budou Boží výstrahy pomínuty bez povšimnutí? Zavrhnou následovníci Kristovi slovo Boží, jako tehdejší vůdcové zavrhli Krista? Následek hříchu Izraele je před námi. Přijme dnešní církev výstrahu?

4. O kterých dvou rysech Boží povahy se zde pisatel zmiňuje a proč? v. 22—24.

Bůh v jednání s pohany zjevuje nekonečnou dobrotu a trpělivost. Jeho dobrota bude vždy patrná při těch, kteří v něho doufají.“

5. Co bylo základní příčinou zavržení Izraele? v. 25.

apoštol Pavel mluví o „tajemství“ jako o něčem, čemu nelze plně pochopit bez božského zjevení, které je v Písmu. Zatvrdilost Židů obrátil Pán Bůh v požehnání pro pohany, které mělo probudit Židy, aby si uvědomili, jaké jsou výsledky jejich zvržení.

SPÁSA PRAVÉHO IZRAELE

6. Jaké zaslíbení z Boží strany se vztahuje na pravého Izraele? v. 26. 27.

7. Jak dále potvrzuje Bůh svůj cíl s Izraelem? v. 28. 29.

Židé jako národ jsou od Boha odcizeni. Přesto Pán Bůh miluje pro jejich otce. Stálost lásky Boží je vystižena ve verši 29. Bůh nelituje svých skutků a všech opatření, která učinil pro spásu Izraele, i když jimi mnozí pohrdají. On bude i nadále svému dílu pokračovat, nezruší svůj plán, ani ho nevzdá.

8. Jaký vliv bude mít na Židy milost Boží, daná pohanům? v. 30—32.

Blahoslavení věřící pocházejí z pohanů. Židé jsou přáteli víry v Ježíše, najdou však cestu ku Kristu jen skrze milost danou pohanům.

PAVLŮV PROJEV CHVÁLY

10. Co zvolal Pavel, když nahlédl do plánu Božího? v. 33.

Apoštol chválí bohatství Boží moudrosti, které člověk bez pomoci Ducha svatého neporozumí.

11. Které otázky starozákonních proroků cituje Pavel a jaké činí závěry? v. 34—36.

12. Jakou praktickou výzvu dává Pavel věřícím? Řím. 12, 1.

Počínaje 12. kap. podává apoštol řadu praktických rad a naučení. „Ve starozákonní obřadní službě, která byla evangeliem v obrazech, nesměla být přinesena vadná oběť na oltář. Oběť měla znázorňovat Krista a musela být bez poskvrny. Slovo Boží poukazuje na tuto oběť, která je příkladem toho, čím děti Boží mají být: živou, svatou a Bohu milou obětí.“ EGW.

13. Co žádá Slovo Boží od následovníků Krista? v. 2.

10. úkol — dne 5. března 1960

Z. s. 17.50

NAPOMENUTÍ ČLENŮM BOŽÍ CÍRKVE

Zlatý verš: Řím. 12, 4. 5.

1. Kterými slovy nabádá apoštol věřící ku pokoře? Řím. 12, 3.

Jeden ze snadně nás obkličujících hříchů je přeceňování sama sebe, vlastních schopností a činů.

Dále pak zmenšování vlastních chyb a zveličování poklesků druhých. Je to projev sobectví, vlastní důležitosti a samolibosti.

2. Čím je znázorněna různost darů a služeb v církvi? v. 4. 5.

Všechny tyto funkce jsou důležité a nutné. Blaho a vzrůst celku záleží v dobrém duchu, spolupráci a vzájemné účtě jednoho člena k druhému a ve věrném konání svěřených povinností.

3. Jaký má být křesťanův poměr k vlastnímu daru a darům jiných členů církve? v. 6—8.

Pán chce, aby se jeho služebníci naučili souladné spolupráci.

POVINNOSTI KŘESŤANA

4. Jak se má projevovat láska bratrská? v. 9. 10.

Když Kristus ovládne naše city a pohnutky, nebude se projevovat sobecká touha po prvenství. Budeme prokazovat tutéž lásku a soucit vůči bližním, kterou Kristus prokázal nám.

5. Jakým způsobem může křesťan dokázat svou píli ve službě pro Krista? v. 11. 12.

6. Jaký má být křesťanův poměr k potřebným? v. 13. 14.

Tato napomenutí jsou často zanedbávána. I mezi těmi, kteří se hlásí ke křesťanství, bývá málo pravé pohostinnosti.

7. Čím se bude vyznačovat křesťanův poměr k bližním? v. 15. 16.

„Kristus se ztotožnil s potřebami svého lidu. On praví: ‚Nebo jsem lačněl a dali jste mi jísti; žíznul jsem a dali jste mi pítí; hostem jsem byl a přijímali jste mne; nah a přioděli jste mne; nemocen jsem byl a navštívili jste mne; v žaláři jsem seděl a přicházeli jste ke mně.‘ Služebníci Boží mají mít soucitné srdce.“ EGW.

8. Co žádá apoštol od křesťanů, pokud jde o jejich poměr ke všem lidem? v. 17. 18.

9. Jaký má být vztah křesťana k jeho protivníkům? v. 19—21.

„Jedině vševědoucí a láskyplný Bůh může dokonale spravedlivě soudit a trestat. Jak řeč, tak i obsah tohoto napomenutí je doplněn v Ef. 4, 27., kde Pavel vysvětluje, že mstíme-li i sebe, dáváme ‚místo ďáblu‘. Ti, kteří jsou naplněni pomstychtivostí, dávají satanu příležitost, aby v nich působil hněv, nenávist a hořkost.“ EGW.

KŘESŤANŮV POMĚR K NADŘÍZENÉ MOCI

10. Komu také má být křesťan podřízen? Řím. 13, 1. 2.

11. Co praví Pavel o úřadech? v. 3. 4.

12. Pro které dva důvody má křesťan poslouchat nadřizenou moc? v. 5.

13. Jak odůvodňuje Pavel placení daní? Jak rozsáhlá je povinnost křesťana? v. 6. 7.

11. úkol — dne 12. března 1960

Z. s. 18.01

LÁSKA A SNÁŠENLIVOST V ŽIVOTĚ KŘESŤANŮ

Zlatý verš: Řím. 14, 18.

1. O kterém oprávněném dluhu mluví apoštol Pavel? Řím. 13, 8.

„Když jsou lidé vzájemně spojeni v lásce bez donucení a bez sobeckých zájmů, dokazují, že v nich působí Boží Duch. Taková jednota je důkazem, že v člověku byl obnoven obraz Boží a že se řídí novým životem. Nasvědčuje to, že v Boží síle lze odolat zlému a že z milosti Boží mizí ze srdce vše sobecké.“ EGW.

2. V kterém výroku je zahrnut poměr člověka k bližnímu? v. 9. 10.

ZVLÁŠTNÍ VYBÍDNUTÍ

3. Čím zdůvodňuje apoštol požadavek křesťanské lásky? v. 11. 12.

Se zřetelem na soužení a pronásledování, které na církve čekalo od Nerona, bylo nutné, aby byli členové vyburcováni z liknavosti vůči hříchu a aby byli smířeni s Bohem v hlubokém posvěcení. To je ono „spasení“, o němž Pavel mluví na tomto místě. O druhém příchodu Krista se nemýlil. (2. Tes. 2, 1—10.) Každé pokolení by mělo žít se zřetelem na příchod Kristův.

4. Čím se má vyznačovat obcování křesťana a čím nikoli? v. 13. 14.

Kapitola 13 končí výzvou: „Oblect se v Pána Ježíše Krista,“ to znamená, aby byl Ježíšův charakter při nás zřejmý. Věřící se nemá oddávat tělesným sklonům a sebeuspokojování, jako by to byl pravý cíl života. Apoštol nás varuje, abychom nepovolovali takovému smýšlení.

KŘEŠŤANSKÁ SNAŠENLIVOST

5. Která křesťanská vlastnost má řídit naše jednání vůči bližnímu? Řím. 14, 1—3.

6. Jakou otázku klade apoštol tomu, kdo soudí bližního? v. 4.

„Praví křesťané nikdy nejásají nad chybami a poklesky jiných, ani je nevynášejí na povrch. Odvracejí se od hříšnosti a ošklivosti a obracejí svůj zřetel na věci krásné a milé. Vyhledávání chyb, přísná slova souzení a zatracování, nepůsobí dobře.“ EGW.

7. Co dále praví Pavel o respektování přesvědčení jiných lidí? v. 5. 6.

Apoštol zde nemluví o sobotě ani o žádném dnu, který je ustanoven křesťanskou církví. Zdůrazňuje zásadu, že v křesťanském náboženství není nic zákonického ani obřadního. Každý jednotlivec musí mít uvědomělou jistotu své povinnosti před Bohem. Žádný člověk nemá zachovávat nějaký den jen na základě názoru jiného člověka. Každý člověk musí jednat v plné odpovědnosti před Bohem a v plné shodě s jeho vůlí. Táž zásada se týká i potravy. Skrze upřímné díky-

vzdání Bohu za předloženou potravu dochází k jejímu posvěcení.

PŘÍKLADY MÍSTO ŠPATNÉ KRITIKY

8. Který výrok mluví o tom, že máme vliv na své okolí? v. 7.

9. Na co upozorňuje Pavel všechny věřící? v. 8. 9.

„Páně jsme“, to znamená, že náležíme Kristu, neboť on je Pánem živých i mrtvých. Ať jsme u víře slabí nebo silní, v životě i v umírání jsme odpovědní Pánu, neboť jsme jeho vykoupené vlastnictví. (Sk. 20, 28. 1. Kor. 6, 20. Ef. 1, 14.) Jaké právo máme soudit kohokoli, náleželi-li Kristu?

10. Vynášíme-li již nad někým soud, s jakou skutečností musíme počítat? v. 10—13.

Ještě nikdo nebyl získán výčitkami a tupením. Mnozí však byli takovým způsobem odpuzeni a zatvrdili své srdce. Smiřlivý duch, něžné a vzorné chování, může zachránit bloudícího a přikrýt množství hříchů.

11. Kterými slovy nabádá apoštol ke shovívavosti? v. 14. 15.

Pavel zde nemluví o mravní nečistotě, nýbrž o nečistotě obřadní. Rmoutit bratra pokrmem je hříchem proti zákonu lásky.

12. Na co má křesťan klást důraz? v. 16—18.

13. Jakou zásadou se má křesťan řídit v těchto věcech? v. 19—21.

Věřící, který se řídí touto zásadou, získá dobrou vůli svého bratra a nepoloží mu kámen urážky do cesty.

14. Jak se projevuje víra v těchto bodech? v. 22. 23.

Jestliže křesťanovo jednání neprýští ze silného osobního přesvědčení, že jedná správně, ale vrtkavě podléhá úsudku jiných lidí, je jeho jednání hříšné. Křesťan nikdy nemá činit násilí svému svědomí. Jednání jiných nesmí činit měřítkem pro sebe, nýbrž musí jít k Písmu a učit se z něho.

15. Kdo je příkladem nezištnosti? Jakým smýšlením se mají vyznačovat věřící? Řím. 15, 1—7..

12. úkol — dne 19. března 1960

Z. s. 18.12

MILOST BOŽÍ ROZŠÍŘENA NA POHANY

Zlatý verš: Řím. 15, 11.

KRISTUS SLOUŽIL ŽIDŮM I POHANŮM

1. Který dvojitý cíl sledoval Kristus svým příchodem na tuto zemi? Řím. 15, 8—12.

Apoštol praví, že Ježíš přišel s dvojitým úmyslem. Naplnění Božích zaslíbení Židům potvrdil svým

životem a svou smrtí. A potom, aby své milosrdenství rozšířil i na pohany. Odstraněním kletby jim dal příležitost k velebení Boha. „Boží pravost“, o níž je řeč v 8. v. se vztahuje na Boží věrnost v plnění daných slibů.

2. Jaké přání připojuje apoštol ke svým vývodům? v. 13.

Pavel se modlí, aby jejich víra naplnila jim život radostí, pokojem a požehnáním. Všechny tyto dary jsou ovocem pravé víry a přítomnosti Ducha svatého. (Viz Řím. 5, 1. 2. Gal. 5, 22.) Kde tyto plody jsou, tam je mezi věřícími láska a jednota. Židé i pohané, silní i slabí, všichni budou žít pokojně, v radosti a svornosti, ve společné naději na život věčný.

PAVLOVA SLUŽBA

3. O čem byl Pavel přesvědčen se zřetelem na členy římského sboru? Na základě čeho je takto oslovil? v. 14—16.

4. Čím se mohl apoštol právem chlubit? v. 17 až 19.

Chlouba Pavlova nepocházela z tělesného sebevědomí, nýbrž skrze Krista, tedy doslovně „v Kristu“. On uznával, že se nemá čím chlubit (Řím. 3, 27), ale že jako služebník evangelia činí všechny věci v Kristu a skrze Krista (2. Kor. 10, 17. Fil. 4, 13). Přesto však vypisuje úspěch své práce, zejména mezi pohany. Důvodem této zmínky, jakož i poukaz na své vysoké povolání apoštola, zdá se být dostatečným potvrzením autority, s níž se odvažuje vyučovat a napomínat členy v Římě.

**5. Čím projevil Pavel průkopnického ducha?
v. 20. 21.**

6. Až kam chtěl apoštol ve své horlivosti zanést evangelium? v. 22—24.

Pavel měl velkou touhu zvěstovat evangelium v nových oblastech. Svou práci v Malé Asii, Macedonii a Řecku pokládal za skončenou. Sbory již byly upevněny a apoštol cítil svou povinnost jít dále. Ve svém rozhodnutí dobýt pro Krista nová území, zamýšlel Pavel jít až do Španělska. Tradice, odvolávající se na epištolu Klementa Římského (okolo r. 95), praví, že Pavel „dosáhl nejzápadnějších hranic“. Snad to smíme vztahovat na Španělsko.

**7. Proč se musel Pavel odebrat do Jeruzaléma?
v. 25—29.**

Křesťanské sbory z pohanů v Macedonii a Achai uspořádaly sbírky pro chudé věřící ze Židů v oblasti jeruzalémské. (Sk. 24, 17. 1. Kor. 16, 1. 2. Kor. 8, 1. 2; 9, 1.) Křesťané z pohanů s radostí přispívali, neboť v tom viděli příležitost projevit jeruzalémskému sboru vděčnost.

8. Kterou prosbou uzavírá apoštol kap. 15? Co jim nakonec přeje? v. 30—33.

Ačkoliv Pavel vlastnil zvláštní dary apoštola, prosil přesto spoluvěřící, aby se za něho modlili.

PAVEL KONČÍ SVŮJ LIST

9. Co píše Pavel o jedné diakonce, když ji doporučoval římskému sboru? Řím. 16, 1. 2.

Má se za to, že Fében, jejíž řecké jméno znamená světlý, jasný, zářící, doručila Pavlův dopis. Jde

pravděpodobně o vdovu, neboť nikde není zmínka o jejím muži, ani otcí. Byla asi zámožná a cestovala do Říma v soukromé záležitosti. Byla činná ve sboru, neboť Pavel o ní píše jako o služebnici. Takoví lidé byli původně určeni k tomu, aby pečovali o potřeby chudších členů. Je to první zmínka o ženě služebnici v Novém zákoně. „Fében podporovala apoštola a významnou měrou pomáhala přichozím, kteří potřebovali pomoci. Měla by se stát příkladem dnešním sborům.“ EGW.

10. Kdo je také jmenován v dlouhém seznamu pozdravů? v. 3. 4.

Priscilla a Aquilla zřejmě nasadili svůj život za apoštola. Jméno ženy je uvedeno napřed, snad pro její veliké schopnosti, kterými sloužila církvi více než její muž. Z jejího jména lze usuzovat, že byla urozenou Římankou. Její muž Aquilla byl Žid, rodem z Pontu, kterého Pavel nalezl v Korintu. (Sk. 18, 1. 2. 26; 1. Kor. 16, 19; 2. Tim. 4, 19.)

11. Z čeho je vidět, že Pavel dobře znal věřící v Římě? Řím. 16, 5—16.

12. Před kým varuje apoštol tento sbor? v. 17 až 19.

Apoštol varuje církve před falešnými učiteli. Srovnej s Filip. 3, 18. 19., kde Pavel mluví o lidech, „jejichž bohem je břicho“. Hovnění žádostem je nejčastějším hříchem.

13. Které pozdravy a jaká přání připojuje Pavel na závěr své epištoly? v. 20—27.

13. úkol — dne 26. března 1960

Z. s. 18.24

STRUČNÉ SHRNU EPIŠTOLY K ŘÍMANŮM

Zlatý verš: Řím. 8, 28.

SPRAVEDLNOST ZJEVENÁ V SOUDU I OSPRAVEDLNĚNÍ

1. V jakém stavu se nacházel padlý člověk, zasluhující Boží hněv? Řím. 1, 18—21. 28.

Pavel zde uvádí tři body: 1. Boží spravedlivý hněv se zjevuje proti ničemným lidem. 2. Lidé zavrhnou Boha a postupují ničemně jeden proti druhému. 3. Lidé vědí, že je to Bůh, který se jim zjevil. Bůh se lidem zjevil čtverým způsobem:

- a) ve stvoření (vnější způsob),
- b) ve svědomí (vnitřní způsob),
- c) ve svatých Písmech,
- d) v osobě a díle Ježíše Krista.

Toto zjevení ponechává lidi bez výmluvy. Skrze divy přírody i životní zkušenosti poučoval Ježíš lidi o Bohu.

2. Jak všeobecné bylo odpadnutí člověka od Boha? Řím. 3, 10—12.

Pavel se obrací k Písmu, aby podložil své tvrzení o všeobecné hříšnosti. Tento biblický důkaz

zejména zdůrazňuje, že i vyvolený lid potřebuje ospravedlnění.

3. Co je tím jediným záchranným prostředkem proti hříšnosti člověka? Řím. 3, 22—25.

Předpokladem pro dosažení odpuštění je víra. Ne proto, že by ve víře byla ctnost, skrze kterou lze dosáhnout spásy, nýbrž proto, že jedině vírou si lze přivlastnit zásluhy Ježíšovy. Je to jediný záchranný prostředek. Když hříšník uvěří v Krista jako osobního Spasitele, pak mu Bůh odpustí a ospravedlní jej.

4. Jaká zkušenost se dostaví u člověka, který přijme ospravedlnění? Řím. 5, 1. 11.

Ospravedlnění skrze víru se projeví v tom, že člověku od Boha odcizenému, se dostalo pokoje. Před ospravedlněním se hříšník nacházel v nepřátelství vůči Bohu, v odporu proti Boží autoritě a v přestupování Božího zákona.

5. Kterou dvojí zkušenost znázorňuje křest? Řím. 6, 3—8.

6. Od čeho je osvobozen člověk chodící s Kristem? Řím. 8, 1—4.

Člověku, který věří evangeliu, nabízí Ježíš ospravedlnění a svobodu. Snad se u něj ještě projeví nedostatky v povaze, ale je-li rozhodnut poslouchat Boha a usiluje-li o shodu s vůlí Boží, pak Ježíš přijímá tuto vůli a případné nedostatky doplní svou vlastní zásluhou. A pro ty již není odsouzení.

BOŽÍ JEDNÁNÍ OSPRAVEDLNĚNO

7. Jak se zjevuje spravedlnost Boží v jednání se Židy a s ostatními národy? Řím. 9, 22—24, 30—32.

Křesťanská církev sestává jak ze Židů, tak i z pohanů. Pavel ještě jednou zdůrazňuje vše zahrnující Boží milost. Nikdo není povolán a spasen jen proto, že je Žid. Spása se nabízí Židům i jiným národům za stejných podmínek.

8. Kterými slovy je vyjádřena Boží nestranost? Řím. 10, 11—13.
9. K jakému druhu služby povolává Bůh člověka? Řím. 12, 1. 2.

Pravé posvěcení se vztahuje na celou bytost, tělo, ducha i duši. (1. Tes. 5, 23). Tím je míněn harmonický vývoj tělesných, duševních i duchovních sil, aby byl obnoven obraz Boží, podle něhož byl člověk původně stvořen.

KRISTOVA CÍRKEV

10. Jakého obrazu používá apoštol, aby znázornil jednotu církve? Řím. 12, 4. 5.

Církev, podobně jako lidské tělo, sestává z mnoha údů různých funkcí. Všechny tyto funkce jsou důležité a nutné, avšak všechny se nezdají být stejně slavné. Blaho a vzrůst celku záleží na spolupráci a vzájemné úctě jednoho člena k druhému a na věrném konání svěřených povinností. Tento obraz těla a jeho údů je podrobněji vylíčen v 1. Kor. 12, 12—27.

- 11. Kterými výroky poukazuje apoštol na snášlivého ducha, který má vládnout v církvi Kristově? Řím. 14, 4. 13; 15, 1—4.**
- 12. Jak ukazuje Pavel, že Boží věčný úmysl s pohanů se uskutečnil v křesťanské církvi? Řím. 15, 9—13. 16.**

Pohané, kteří byli odcizeni a vzdáleni, poznali, že skrze krev Kristovu se mohou stát spoluobčany svatých a členy Boží rodiny.